

Wiesław Koman

Mokre, gm. Zamość, woj. zamojskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 20, 146-147

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

trafiono na umocnienia drewniane i amunicję. Nie stwierdzono żadnych obiektów prahistorycznych. Natomiast zebrano bardzo dużą ilość ceramiki kultury łużyckiej, ceramika lateńska - grafitowaną oraz z wczesnego średniowiecza, a także kamienia żarnowe i rozcieracze i neolityczny lub wczesnobrązowy sercowaty grocik krzemienny. Stąd też pochodzą 2 fragmenty czaszki ludzkiej.

Badania będą kontynuowane.

MASŁOWIECZ, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 15

pátrz
okres wpływów rzymskich

MOKRE, gm. Zamość
woj. zamojskie
Stanowisko 1

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Zamościu

Badania prowadził mgr Wiesław Koman. Finansował WOKAK w Zamościu. Kontynuacja prac ratowniczych z lat 1981-1983. Czwarty sezon badań. Wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe oraz ślady osadnictwa z epok neolitu, brązu i żelaza.

Przebadano powierzchnię około 230 m², badając cały kurhan nr 7 oraz pozostałości kurhanów nr 3 i 4.

Kurhan nr 3 posiadał formę niskiego kopca o wysokości około 50 cm, owalny zarys o średnicy 7-8 m. Jedna jego ćwiartka, południowo-wschodnia była przebadana jeszcze w 1983 r. W bieżącym sezonie pozostałe trzy ćwiartki. Eksplorację prowadzono warstwami mechanicznymi po 5-10 cm miąższości zachowując poziom "lustra wody", a każdy zabytek namierzano trójwymiarowo.

Najwięcej fragmentów ceramiki i przepalonych kości ludzkich odkryto w ćwiartce południowo-zachodniej. Znaleziono tu skupisko zabytków, w którym wyróżniono dno naczynia i fragmenty jego wylęwu, datując na VIII-IX w. oraz dużą ilość przepalonych fragmentów kości ludzkich. Najprawdopodobniej naczynie to pełniło rolę popielnicy. Pierwotny nasyp kurhanu posiadał zarys prostokątny o zaokrąglonych narożnikach. Od strony zachodniej, północnej i wschodniej pierwotnego nasypu znajdowały się owalne w zarysie a nieckowate w przekroju jamy, które posiadały intensywnie ciemno zabarwione wypełnisko z fragmentami węgla drzewnego. Południowy stok nasypu kopca był dłuższy i łagodniejszy niż pozostałe, mierzył około 4,5 m, gdy inne miały po około 3,5 m. Pierwotna wysokość nasypu wynosiła około 2 m.

Kurhan nr 4 został zniszczony w znacznym stopniu przez miejscową ludność wybierającą piasek z terenu cmentarzyska. Ocalała jedynie część północno-wschodniej ćwiartki, w której odkryto niewielką ilość fragmentów ceramiki oraz przepalonych kości ludzkich. Nasyp tego kurhanu posiadał również zarys prostokątny z zaokrąglonym narożnikiem. Stwierdzono, że od północy i wschodu nasy ograniczony był jamami przykurhanowymi, takimi jak w kurhanie nr 3. W jamie od strony północnej nasypu odkryto przydenna część naczynia, datowanego na w połowę VIII w.

Kurhan nr 7 przed przystąpieniem do badań posiadał średnicę około 6,5 m i wysokość około 30 cm. Podzielono go na 4 ćwiartki, które badano naprzemiennie. Najwięcej materiału zabytkowego grupowało się w ćwiartkach zachodnich. Fragmenty ceramiki tu znalezionych należały do 4 naczyń, datowanych na VIII-IX w. Odkryto także dużą ilość przepalonych kości ludzkich, które grupowały się w ćwiartce północno-zachodniej. Nasyp pierwotny tego kopca posiadał również czworoboczny nasyp z zaokrąglonymi narożnikami. Kurhan od strony północnej ograniczony był dużą jamą ze spora ilością węgla drzewnego. Charakter wypełniaka jamy sugeruje, że mogła mieć charakter tzw. "ustrzyny" ?? lub obiektu o podobnym przeznaczeniu. Pierwotna wysokość nasypu sięgała około 1,5 m, a jego stok południowy, podobnie jak w kurhanie nr 3, był dłuższy i łagodniejszy niż pozostałe, tworząc łagodne podejście na szczyt kurhanu /rampa/.

Po zakończeniu badań wykopaliskowych kurhany nr 3 i 7 zostały zrekonstruowane do przy-

puszczalnej formy pierwotnej z zachowaniem jam przykurhanowych. Dokumentacja z badań znajduje się w Wojewódzkim Ośrodku Archeologiczno-Konserwatorskim w Zamościu, a materiały zabytkowe zostaną przekazane po opracowaniu do zbiorów Muzeum Okręgowego w Zamościu.

Przewiduje się kontynuację badań.

NABYSZYCE
woj. kaliskie
Stanowisko 1

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Kaliszu

Badania prowadzili mgr Grzegorz Teske, mgr Janusz Tomala.
Finansował WKZ w Kaliszu. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Grodzisko położone jest około 200 m na wschód od rzeki Kutoch i około 300 m na zachód od wsi. Maksymalna wysokość obiektu w części północnej wynosi około 1 m, a w południowej około 30 cm. Obecnie jest częściowo pod uprawą rolną. Ze względu na silne zniszczenie grodziska trudno było dotychczas określić jego formę i wymiary.

O grodzisku wspomina J. Długosz, podając pod rokiem 1382 informacje o zdobyciu go przez wojska królewskie podczas walk toczonych z Bartoszem z Odolanowa.

Pod koniec XIX w. przystąpiono do rozwożenia grodziska. Wówczas miano znaleźć monetę Macława II /1278-1305/ oraz elementy uzbrojenia. Natrafiono też na palenisko i klepisko gliniane. Wielokrotnie na obiekcie prowadzono badania powierzchniowe. Ostatnie przeprowadziły w 1984 r. A. Knapowska-Mikołajczyk i A. Łosińska, które ustaliły chronologię obiektu na fazy B/C-D-E/F wczesnego średniowiecza.

Podczas prac wykopaliskowych wytyczono wykop /35 x 2 m/, wzdłuż linii wschód-zachód, obejmując nim domniemaną fosę, wał i majdan grodziska. Na majdanie natrafiono na kilkuwarstwowy bruk kamienny, pomiędzy którym zlokalizowano studnię drewnianą wykonaną z drzewa brzoźowego. Uchwycono najniższy poziom wału drewniano-ziemnego. Zewnętrzna partia wału była ze skrzyń drewnianych wypełnionych kamieniami. Natomiast część wewnętrzna wykonana była w konstrukcji rusztowej wypełnionej piaskiem drobnoziarnistym. Fragmenty ceramiki naczyniowej datują grodzisko na fazy D, E/F i pełne średniowiecze.

NADOLE, gm. Gniewino
woj. gdańskie
Stanowisko 5

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział Gdańsk

Badania prowadziła mgr Iwona Wolanin-Szułdrzyńska. Finansowała Elektrownia Jądrowa "Żarnowiec" w budowie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /XI-XII w./ oraz ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położone jest po zachodniej stronie Jeziora Żarnowieckiego w dolnej partii południowej części stożka napływowego, przy ujściu nieistniejącego obecnie cieku wodnego. Powyższe stanowisko jest w części zniszczone - tereny obecnego Starego Hotelu. O badaniach w tej strefie stanowiska zdecydowały dwie przyczyny: ratownicze - wynikające z rozbudowy Zespołu Hoteli Pracowniczych oraz poznawcze - wynikające z wcześniejszego rozpoznania.

Badaniami objęto obszar o łącznej powierzchni 1010 m². Zarejestrowano 384 obiekty w tym: półziemianki, ślady budowli naziemnych w postaci dołków postłupowych /chaty?/, jamy pełniące prawdopodobnie funkcje gospodarcze oraz paleniska. Obiekty te zawierają liczne fragmenty naczyń, przesłiki, polepsa, kości, fragmenty przedmiotów metalowych.

Wyniki prac dostarczyły istotnych informacji dotyczących konstrukcji budowli mieszkalnych /?/ oraz wewnętrznego /w części/ rozplanowania osady. Na uwagę zasługują zwłaszcza